

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Z urzędowej części *Gazety wiechrńskiej.*)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 9. kwietnia r. b. nadać najlaskawiej inżynierowi pierwszej klasy we Lwowie *Józefowi Wandruszka*, przechodzącemu w stały stan spoczynku, w uznaniu jego długoletniej, wiernej i gorliwej służby — złoty krzyż zasługi.

Ministerjum sprawiedliwości mianowało zastępcę prokuratora, *Maxymiliana Grabowskiego*, radca sądu obwodowego i prokuratorem przy sądzie obwodowym w Tarnowie.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 15. kwietnia. *Jenr. Kor. austr.* z 13. b. m. zawiera pod napisem: „Do dzisiejszej sytuacji“ następujący artykuł: „Otrzymane w ciągu dnia wczorajszego w Wiedniu wiadomości telegraficzne wywarły, jak się zdaje, wpływ niepokojący. Tymczasem, najnowsze wiadomości niemają w ogóle i w porównaniu ze sobą wcale zatrważającego charakteru. Prawda, że rząd rosyjski użył środków wojskowych, które, jak już przedstawialiśmy przed kilkoma dniami, odpowiadają sytuacji, ale nie przecież nieupoważnia, domyślać się w uzbrojeniach Rosji planów zaczepnych. Rosya, pominawszy wszelkie inne łatwe do pojęcia względy, już dla własnego przesilenia wewnętrznego, dla swoich kłopotów finansowych, a osobliwie dla tego, iż Polska bynajmniej jeszcze nie została uspokojoną, nie jest rzeczywiście w stanie rozpocząć wojny zaczepnej, zwłaszcza, że musiałaby ją wnet prowadzić przeciw połowie Europy, gdy tymczasem Rosya byłaby bez przymierzy i prawie izolowana. Z drugiej zaś strony zdaje się być łatwym do pojęcia, że w obec akcyi dyplomatycznej, której doniosłości w Petersburgu niemożna było przecież z całą pewnością obliczyć, mocarstwo pierwszego rzędu, takie jak Rosya, usiłowało czuć się zniewolonem do użycia środków ostrożności, a to tem bardziej, im silniejsze było jego postanowienie, wystąpić wobec możliwego nacisku z koncepsjami, które jednak niepowinny mieć pozor, jakoby były skutkiem owego nacisku. Zwazywszy nadto, że ewolucya, jaką przebywa obecnie Rosya, nieda się wykonać bez wzburzenia a nawet bez wstrząśnień, tedy łatwo też pojmie każdy, że w obec jawnego powstania, którego fale sięgają aż w głąb państwa, a nawet w Finlandyi wywołało niebezpieczne symptomy, już same te stosunki wewnętrzne usprawiedliwiają rozwinięcie imponującej siły. Całkiem słusznie nakazywała ostrożność dostateczną zasłonę tak ważną dla Rosyi pod względem strategicznym fińskiej prowincyi pogranicznej, kiedy w kraju sąsiednim po posuniętych bez wątpienia za daleko demonstracyach na korzyść Polski, nastąpiła formalna ekspedycya morską pod dowództwem najzaciętszych nieprzyjaciół Rosyi, którzy zarazem są koryfeuszami rewolucyi europejskiej. Wprawdzie podług najnowszych wiadomości poznał już także rząd szwedzki, że popieranie planów Bakunina i innych członków rosyjskiej i węgierskiej demagogii, przechodziłoby znacznie sympatyę dla praw Polski, ale na wszelki sposób mogły wypadki w porcie Malmö, mianowicie w połączeniu z tem, co się przedtem działo w Sztokholmie, usprawiedliwiać na chwilę nasz niedawno wyrażony domysł, że uzbrojenie Rosyi mogły być wymierzone przeciw Szwecyi. Ale jeżeli teraz z największą pewnością mają one jedynie charakter obronny, jeżeli żadne mocarstwo nieczuje się być nimi zagrożonem — jak to bez zaprzeczenia poświadcza fakt, że żadne mocarstwo niegotuje się iść za przykładem Rosyi — to też i sytuacji europejskiej niemoże nikt jeszcze przypisywać charakteru wojennego dla tego, iż, jak powiadają, miał Cesarz Napoleon dowiadywać się w Turynie o będące do dyspozycyi siły zbrojne. Wiadomość *Gazety powszechnej* może być prawdziwa, nawet potwierdzają nam ją z innej strony, ale oczywiście należy ona do dawniejszej fazy kwestyi polskiej, mianowicie, kiedy chodziło jeszcze o wspólne działanie ośmiu mocarstw. Dyplomatyczny korespondent paryski dziennika *Indep. belge* uważa również za rzecz naturalną, że w owym stadium kwestyi polskiej przedsiębrał Cesarz Francuzów układy z Turynem. Przytem wszystkim jednakże nienależy spuszczać z uwagi, że tak wielka i ważna kwestya, jak polska, znachodzi odpowiednie ocenienie u gabinetów europejskich, i że sprawy sięgające tak głęboko w stosunki głównych mocarstw, niemożna być dyplomatycznie poruszane bez uwzględnienia i obliczenia wszelkich możliwych wypadków. W takich chwilach niedobrze jest mieć słabe nerwy, jak również byłoby to niedogodnym samostnej giełdy, gdyby nieśledziła z zimną krwią rozwoju wypadków.“

Monarchia Austriacka.

Lwów, 16. kwietnia. (*Sprostowanie.*) Wczorajsza *Gazeta narodowa* donosi jakoby z pewnego źródła: „że kozacy znowu „pod Narelem wpadli na terytoryum austriackie, ale tą razą już

„na nich huzary czatowali i mieli kilkunastu rozbroić, zaś kilku „kozaków, którzy opór stawiali, ubili.“ Możemy zapewnić, że w całym tem doniesieniu nie masz ani słowa prawdy.

Wiedeń, 14. kwietnia. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Jego c. k. Apost. Mość raczył przedwczoraj przed południem udzielać posłuchania wielu osobom prywatnym. — Wczoraj przed południem przyjmował Najjaśn. Pan sędziego kuryalnego hr. Andrassy i ministrów. — Gminie niemieckiej w Weronie raczył Jego Ces. Mość ofiarować rocznie po 200 zł. na trzy lata, ażeby mogła w godny sposób odprawiać nabożeństwo w niemieckim języku.

Przedwczoraj wieczorem o godzinie 7½ raczył Najjaśn. Pan w towarzystwie pierwszego jenerał-adjutanta tml. hr. Crenneville zaszczyścić katolickie stowarzyszenie czeladzi w czasie zwykłego jego zebrania niedzielnego odwiedzinami swemi i zabawić całą godzinę w gronie wielce uszczęśliwionej czeladzi, w liczbie do 600 głów, przy której to sposobności produkowano się ze spiewem i deklamacyami, i przedstawiono dwa żywe obrazy „z warsztatu“. Najjaśn. Pan przemawiał łaskawie do spiewaków, jako też do przełożonych i nauczycieli, udał się potem z sali do lokalów szkolnych; kazał pokazywać sobie rysunki i inne roboty, wpisał się na prośbę przełożonego do pamiętnika stowarzyszenia i odszedł z wyrazem swego szczególnego zadowolenia, gdy przełożony stowarzyszenia przewielebny kaznodzieja katedralny Dr. Gruschka z wielkiem wzruszeniem wyraził Jego Ces. Mości najszczerze podziękowanie zgromadzenia śród grzmiących okrzyków i przy odśpiewaniu hymnu ludu.

Jej Mość Królowa Marya neapolitańska przybyła podług doniesienia w *La France* dnia 10go b. m. do Lugdunu, a ztamąd odjechała 11go do Maksylii, by odplynąć przygotowanym parostatkim do Rzymu.

(*Spór między konsystorzami. — Ucieczka włościan ros. przed egzekucją wojskową.*) Ze Lwowa donoszą do *Jenr. Kor.*: Pomiędzy tutejszym konsystorzem gr. kat. a rz. kat. po wielu sprzeczkach przyszło nareszcie do zupełnego zerwania. Przyczyna tego jest, że konsystorz gr. kat. zaprowadził w swojej dyecezyi nowości w liturgii (przynajmniej tak utrzymuje konsystorz rz. kat.), które są niejako zbliżeniem do szymy rosyjskiej, a względem czego konsystorz rz. kat. robił konsystorzowi gr. kat. wielokrotne przedstawienia, aż nareszcie ten ostatni oświadczył, że z konsystorzem rz. kat. będzie znosił się tylko za pośrednictwem Rzymu. Jeden z członków konsystorza gr. kat. (jak slychać biskup Litwinowicz) ma udać się do Rzymu, aby się usprawiedliwić.

Tenże dziennik pisze: Dnia 3go b. m. około 20 włościan z Hnirdziczny, wsi graniczącej z obwodem tarnopolskim, przeszło granicę, i przybywszy do Kubyły, wsi galicyjskiej, oświadczyli tamże, że uciekli przed egzekucją wojska rosyjskiego, które w barbarzyński sposób chciało zmuszać ich do przyjęcia kontraktów, odnoszących się do uregulowania pańszczyzny. Dowiedziawszy się, że egzekucya wojskowa już odeszła, włościanie wspomnieni powrócili do domów.

(*Uchwały sejmów krajowych przyzwolone.*) *Jenr. Kor.* donosi: Najwyższem postanowieniem z 9. b. m. Najjaśniejszy Pan raczył udzielić przyzwolenie na uchwałę Goryckiego sejmiku krajowego względem założenia nowej goryckiej prebendy domestykalnej.

Najwyższem postanowieniem z tegoż dnia Najjaśniejszy Pan na prośbę Salzburskiego sejmiku krajowego dozwolił najmiłościwiej, aby celem utrzymania w Salzburgu powstać mającego zakładu położniczego i kliniki położniczej, z funduszu naukowego opędzono wydatki przewyższające, które sprawi klinika położnica, i aby dom podrzutków w Salzburgu był przeznaczony do pobierania części dochodów z loteryi państwa.

Najwyższem postanowieniem z 11. b. m. przyzwolona została uchwała Salzburskiego sejmiku krajowego względem udzielenia gminie miasta Salzburga pozwolenia na zaciągnięcie pożyczki w sumie 52.000 zł. i na sprzedaż kilku realności gminnych.

(*Podróż Wielkiej księżny Olgi.*) Jej ces. Wys. Wielka księżna Olga Teodorowna przybyła wczoraj do Wiednia. Prawdopodobnie wsiądzie we środę na parowiec i Dunajem puści się w podróż do Tyflis. Książę Karol Badeński brat Wielkiej księżnej ma jej towarzyszyć aż do Sulimy.

(*Obwieszczenie względem wystawy agronomicznej w Hamburgu.*) C. k. ministerstwo handlu i rolnictwa wydało pod dniem 9. b. m. następujące obwieszczenie:

„Pragnąc poprzeć udział interesentów austriackich w zapowiedzianej na czas od 14. do 20. lipca r. b. międzynarodowej wystawy agronomicznej w Hamburgu, a zarazem następcy austriackim exponentom co do zabezpieczenia ich interesów pewny punkt oparcia, poczynił Jego Excelencya minister handlu i rolnictwa oprócz ogłoszonych już ułatwień celnych i transportowych następujące dalsze rozporządzenia i kroki:

1) Komisarzem austriackim przy wystawie mianowany został szef departamentu kultury krajowej c. k. radca ministerjalny Dr. Papst, który równie jak dodany mu do pomocy koncepista ministerjalny Dr. Lorenz, udzielać będzie wszelkich żądanych wyjaśnień i starać się wszelkim sposobem o zabezpieczenie interesów austriackich uczestników wystawy.

2) Towarzystwa gospodarskie rozmaitych królestw i krajów otrzymały już wezwania, ażeby w obrębach swojej działalności udzielały exponentom wszelkich możliwych wyjaśnień i pomocy. Zarazem też upraszano je, ażeby szczególne życzenia exponentów albo też ich zgłoszenia przesyłały do austriackiego komisarza wystawy pod adresem c. k. ministerstwa handlu.

3) Komitet wystawy w Hamburgu przychylił się chętnie do zanesionej żąd prośby, i przedłużył termin ostateczny dla zgłoszeń z Austrii od 1. do 20. maja, tak że jeszcze do tego ostatniego dnia przyjmowane będą zgłoszenia w Hamburgu.

4) Poczynione będą rozporządzenia, ażeby przeznaczone na wystawę bydło wyprawiane zostało do Hamburga bezpośrednio i z jak najmniejszą zwłoką za pomocą głównego transportu, który według mającej się oznaczyć poniżej ruty odejdzie na Wiedeń i Bodenbach zabierając na pewnych stacjach zameldowane i odstawione tam szluki. Do tego transportu dodany będzie ze strony ministerstwa dla nadzoru weterynaryjnego. Nadto ze względu na to, że w niektórych krajach austriackich panuje jeszcze zaraza bydła rogatego, umówione zostaną z przynależnymi rządami jako też z komitetem wystawy w Hamburgu warunki, pod jakimi może bydło rogate z okolic zarażonych przekraczać granicę i być przypuszczanem do Hamburga. To samo odnosi się także do owiec i nierogacizny, jeżeli co do przeprowadzania ich przez granicę austriacką muszą być jeszcze zachowane środki ostrożności.

Przytem wszystkim jednakże nieprzeszkadza się wcale właścicielom takiego bydła, które pod względem zarazy bydła rogatego może swobodnie przekraczać granicę, wyprawiać swoje bydło do Hamburga niezawisłe od wspomnianego głównego transportu.

5) By ułatwić exponentom zgłaszanie się i ekspedycję pak zawierających ich artykuły, zawarto umowę z wiedeńskim domem komisowym i spedycyjnym Franciszka Stöffera (Józefa J. Junga) w mieście przy ulicy pocztowej N. 6., ażeby za złożeniem przypadających podług programu od bydła i maszyn należytości stacyjnych w Hamburgu przysyłał meldunki, sprowadzał napowrót certyfikaty przypuszczenia i wyprawiał po najtańszych cenach powierzone sobie artykuły.

Należytości transportowe (mianowicie zużone wewnątrz granic austriackich) wynoszą z Wiednia do Bodenbachu od cetrara 71 c. w. a., a zwykły fracht dalej z Bodenbachu do Hamburga 22½ srebr. groszy (t. j. 1 zł. 13 c. w. a. w srebrze), zatem w ogóle najwięcej 2 zł. wal. bankowej. Koszta transportu na Dierberg wypadają prawie w takiej samej kwocie.

Zniżenia należytości transportowych od granicy austriackiej aż do Hamburga co do przewozu tam niesą dotąd wiadome, zaś artykuły wracające tą samą rutą mają być po największej części uwolnione od opłaty należytości transportowych.

6) Jaki skutek odniosą przedsiębrane równocześnie kroki dla wyjedukania wolnego od opłaty ceł przywozu nabytych w Hamburgu dla Austrii nowych maszyn rolniczych i ważnego bydła pociągowego, poda się w swoim czasie bliższe szczegóły do wiadomości powszechnej.

7) Wreszcie by ułatwić zwiedzanie wystawy hamburskiej agronomom austriackim, postara się ministerstwo o to, ażeby urządzone zostały osobne pociągi tam i napowrót.

Wiedeń, 9. kwietnia 1863.

Z c. k. ministerjum handlu i rolnictwa.

Francya.

(*Spory dzienników o sprawę polską.*) Dwa półurzędowe dzienniki *La Patrie* i *La France* zupełnie z odmiennego stanowiska zapatrują się na sprawę polską. *Patrie* nie widzi żadnej gwarancji w tem, co Rosya dla Polski uczynić zamysła, i widzi zbawienie tylko w zbrojnej interwencji. *La France* zaś przekonana jest, iż usiłowania dyplomacyi pożądany odniosą skutek i że Rosya sama przeprowadzeniem reform u siebie zajęta, reform takowych Polsce odmówić nie może. *La France* twierdzi następnie, iż wojna jest nie możliwą w braku przymierza, które interes jedynie tworzy, podstawy tej zaś nie masz w obecnym przypadku, że wojna nareszcie sprawyby nie załatwiła, i tylkoby miecz Cara ciągle utrzymała wiszący nad Polską i nad Europą. *La France* zaprzecza w końcu, ażeby nadzieję miała do Paryża nota księcia Górczakowa, w której Rosya odpycha wszelkie wmieszanie się w sprawę polską, jako naruszenie praw swych monarszych, Rosya natomiast dyplomatycznych mocarstw jeszcze nie odebrała, odpisać więc na nie nie mogła.

Podczas gdy dzienniki półurzędowe francuskie tak zwawe spory między sobą toczą, *Morning Post* przyznaje, iż w obecnym stosunku Polski do Rosyi nie masz środka, między zupełną separamacją a zupełnym wyłączeniem. Emil de Girardin w swojej *La Presse* paryskiej drwiąc z częściej frazeologii półurzędowych dzienników, o sprawie polskiej powiada: Dział grać nie będą, a dyplomacya nic nie wskóra. Cesarz rosyjski odpowie tak, jakby odpowiedziała Francya, Anglia lub Austriya w podobnym przypadku.

Warszawa zniknie w natłoku protokołów. Nie prowadzi się nowej polityki dawnymi środkami.

Królestwo Polskie.

Do *Jen. Korresp. austr.* piszą z Paryża pod dn. 8. kwietnia, iż Mierosławski znajdować się ma z pewnością w Batuszanach, w Moldawii, z paspertem francuskim, obserwując z tamąd dalszy postęp wypadków w Polsce. Taż *Jener. Korresp.* podaje pismo Mierosławskiego do centralnego komitetu emigracji polskiej, za którego prawdziwość zaręcza. Pismo to brzmi jak następuje:

„Obywatele! Zauim się udałem w skutek wezwania centralnego komitetu Warszawskiego do ojczyzny, dla wzięcia udziału w walce przeciwko Rosyi, ułożyłem się w waszej obecności z komisarzem Lelewalem o punkta, które miały być podstawą politycznego i wojskowego mego działania. Nie tylko zgodzono się na wszystkie propozycje, lecz nadto komitet centralny Warszawski dobrowolnie i bez mego żądania powierzył mi naczelną dowództwo sił, które między Kaliszem, Widawą i Częstochową zebrane być miały, a które zająć miały pozycję na lewym brzegu Warty, i łącznie z powstańcami na prawym brzegu tej rzeki i nad Wisłą zebranymi, zagrażać miały pozycjom rosyjskim około Warszawy i w samej Warszawie. Komisarz centralnego komitetu Warszawskiego złożył mi zarazem w waszej obecności listy i tabele sił, które w tych stronach zorganizowane być miały i składać się miały z 15.000 piechoty i 5000 jazdy dobrze uzbrojonej i ekwipowanej, które na pierwszy znak na linię bojową wyruszyć miały. Wszystkie te zapewnienia nie sprawdziły się. Przybywszy w śród liczących niebezpieczeństw pod Konin, zastałem tam miasto 15.000 powstańców i 5000 koni, zaledwo 1500 patriotów w szelbę myśliwską, kosy i lance uzbrojonych, którzy w prawdzie gotowi byli do napadu na Kalisz lub do posunięcia się ku Wisłę, ku temu jednak rozkazu centralnego komitetu oczekiwali. Nadarmo odwoływałem się do pełnomocnictwa przywiezionego mi przez komisarza Lelewela, na czem wiele drogiego czasu stracono. Te zaś trudności i zwłoki uzyla garstka intrygantów dla rozsiewania niezgody i dla usłużenia rodzinie, któraby wskrzeszenie Polski jedynie w widokach swej ambicji wyzyskiwała. (Pod tą rodziną Mierosławski rozumie Czartoryjskich, których śmiertelnie nie nawidzi. P. R.) Połączyli się z nimi fanatyczni bigoci ze szkoły szalonego Łowiańskiego, marzący o wyswobodzeniu Polski święconą wodą i nabożnymi pieśniami. W obec intryg i zawiści tych szaleńców nie można było myśleć o jednolitym kierunku powierzonych mi sił. Głęboko zasmucony temi zajściami, zapadłem na zdrowiu tak mocno, iż szukać musiałem schronienia u doświadczonych patriotów. Jeszcze przed zupełnym wyzdrowieniem pospieszyłem w województwo Krakowskie, dla skomunikowania się z centralnym komitetem w Warszawie, i przypomnienia mu przyjętych względem mnie zobowiązań. Co zaś tymczasem zaszło w Pilicy i w Olkuszu, jak sobie Langiewicz i centralny komitet względem mnie postąpili, to już wiecie z raportów moich nr. 132, 133, 134; komitet centralny wnet ukarany został za daną wiarę obietnicom Langiewicza. Dzieje obu nas osadzą. Zważywszy, iż obecny kierunek powstania nie postępuje w brew dążności, które w dniu 24. października 1862 roku między komisarzami komitetu centralnego Warszawskiego a wydziałem centralizacyi demokratycznej w Paryżu umówione zostały,

Zważywszy iż odstąpiono od pierwotnego planu działań wojennych, i nie ustanowiono centralnej władzy wojennej, chociaż takowe na krótki czas przez Langiewicza uzurpowaną była,

Zważywszy w końcu, iż centralny komitet Warszawski ogranicza udział wszystkich krain Polski w powstaniu, wykluczając z tego udziału Galicyę i Poznańskie,

Z tych przeto powodów oświadczam, iż wstrzymuje się od wszelkiego udziału w powstaniu, półśrodkami prowadzonego i na teraz spokojnie wyczekiwać będę, nie zrzekając się wszelako późniejszego czynnego działania w powstaniu, za zmianą obecnego położenia rzeczy. Niech żyje Rzeczpospolita demokratyczna!

21. marca 1863 r.

Jenerał Ludwik Mierosławski.

(*Wiadomości bieżące.*) *Jener. Kor.* donosi: Siłne oddziały wojska towarzyszą dla bezpieczeństwa pociągom osobowym przejeżdżającym między Warszawą a Maczkami; podróżni zajmują wagony środkowe, żołnierze zaś przednie i tylne. Oficer z dwoma żołnierzami stoi na tenderze.

Podróżni z Warszawy opowiadają, że w Królestwie już około 30 szlachty, którzy nie wzięli udziału w powstaniu, lub nie chcieli wspierać go pieniędzmi, zostali przez powstańców powieszani lub rozstrzelani.

Według powyższego dziennika w urzędowym *Kuryerze Wileńskim* z dnia 7go b. m. umieszczono przenowę Cesarza Mikołaja mianą w r. 1835 do deputacyi warszawskiej wszystkich stanów. Dokument ten jest umieszczony w części urzędowej, i był nadesłany z Petersburga.

Grecya.

(*Sprawa odstąpienia Wysp Jońskich.*) Z *Kopenhagi. Jener. Kor.* podaje następujące wiadomości: Książę Chrystyan duński, ojciec nowo obranego Króla greckiego, na zapytanie o odstąpienie Wysp Jońskich miał od gabinetu angielskiego otrzymać odpowiedź wymijającą. Gabinet nie odmawia cesyi, ale chce się przekonać, czy nowy Monarcha odpowie warunkom potrzebnym do usprawiedliwienia tego kroku; może nastąpi to po roku próby.

Król duński miał bardzo niechętnie udzielić swoje zezwolenie, i miał być mało zadowolony formą, w której wniosek był postawiony i przez interesowanych przyjęty.

Turecja.

(Doniesienia z Albanii.) Z Albanii donoszą do *Jener. Kor.* że coraz nieprzyjaźniejsze zachowanie się Mirydytów względem nowego szefa Marka Doda wzniesła obawę o życie tegoż i jego stronników. Marko Doda niedawno z trudnością uszedł śmierci. Abbi Krassrich, jego stronnik, zagrożony podobnie, musiał opuścić rezydencję w Ourosch i szukać schronienia we wsi Spacci. Nowo mianowany gubernator Azis Basza przybył do Skutari 25. marca.

Kronika.

(Pożary.) W nocy z 26. na 27. z. m. powstał z niewiadomej przyczyny pożar w Staremsiole, w obwodzie żółkiewskim, i zgorzały cztery domy włościańskie z budynkami gospodarskimi, znaczne zasoby zboża, 1 krowa i siedem owiec, a oprócz tego karczma dworska należąca do Sarmaczówki a w niej siedm sztuk bydła rogatego dzierżawcy tej karczmy.

W Olchowcach, w obwodzie sanockim, zniszczył pożar na dniu 29go z. m. w nocy niedokończony jeszcze budynek eraryalny dla stadniny. Przyczyną tego pożaru była nieostrożność robotników.

(Powstańcy internowani.) Pomiędzy 39 wychodźcami z oddziałów powstańczych, których d. 4. b. m. wysłano do Ołomuńca jest 8 ekonomów, 5 urzędników prywatnych, 12 rzemieślników 7 studentów, 2 służących, i 5 bez stałego zatrudnienia.

(Nowy sposób ogrzewania bez ognia.) W gazetach Petersburskich wyczytujemy wiadomość, iż lejtnant floty p. Kłokaczew oraz mechanik - technolog Bielajew, wynaleźli nowego rodzaju piec, ogrzewający się za pośrednictwem dwóch żelaznych żarów, wprowadzonych w szybki ruch. Doświadczenia, dokonywane przez ministerstwo morskie z tym piecem, uwieńczono zostały najpomyślniejszym skutkiem; temperatura przy 200 obrotach na minutę dochodziła do 110° Cel. i stale się utrzymywała, a uszkodzenie żarów w skutku tarcia okazało się tak mało znaczącym, że można będzie używać jednych i tych samych w ciągu lat wielu. Jakkolwiek pomysł zastosowania tarcia do ocieplania nie jest nowy, jednakże wynalazek p. Kłokaczewa zasługuje na baczną uwagę. Piec jego składa się z dwóch żarów żelaznych umieszczonych jedno nad drugim. Żarom tym, pomieszczonym w korpusie żelaznym lub murowanym, nadaje się szybki ruch obrotowy za pośrednictwem systemu kół zębatach wprawianych w ruch korba szczególniejszego urządzenia. W korpusie pieca urządzone są dwa szyby, z których jeden wypuszcza gorący prąd powietrza w rury, przechodzące przez pokoje ogrzewać się mające, a drugi służy do wpuśczenia świeżego powietrza i cugu. Obecnie w fabryce kotłarskiej Kronsztadzkiej buduje się piec p. Kłokaczewa, z polecenia zarządzającego ministerstwem marynarki, p. Krabbe, który bierze szczególny udział w zastosowaniu tego ważnego wynalazku, przedstawiającego możliwość bezpiecznego ogrzewania fabryk i składów prochu, izb rzemieślniczych i w ogóle wielkich budynków.

(Relikwie po Mahomecie.) Według dziennika „Kronika Lahorska“, włosy, sandały, kij podróżny i inne relikwie po Mahomecie, przeniesione do Indji przez Timura, obecnie znajdują się pod strażą i opieką Anglii, w twierdzy Lahorskiej. Relikwie te przechodziły z rąk do rąk, aż się dostały do Runjeet-Singha, który chociaż należał do sekty sików, tak je czcił, że odmówił przyjęcia laku rupij, ofiarowanego przez nababę z Bohawalpur, za same tylko sandały. Runjeet-Singh złożył je w twierdzy Mokerian, w okręgu Hoshyarpur. W twierdzy tej pewnego razu powstał pożar, lecz nie dosięgnął wcale Ziarrut Shurcef, to jest tych relikwii, które następnie maharadża Shere-Singh przeniósł do Lahory, gdzie stały się własnością Anglików.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 15. kwietnia. Na naszym dzisiejszym targu były ceny następujące: męc pszenicy (81 \mathcal{H}) 3zł. 41c.; żyta (77 \mathcal{H}) 1zł. 60c.; jęczmienia (68 \mathcal{H}) 1zł. 56c.; owsa (49 \mathcal{H}) 1zł. 70c.; ziemniaków 95c.; cietnar siana 1zł. 63c.; okłotów 55 centów.

Przedwczoraj na targu tutejszym znajdowało się 88 sztuk wołów, a mianowicie z Żółkwi 2 stada liczące razem 28 sztuk, z Horynki 14 sztuk, z Gologóry 8 sztuk, z Rozdołu 24 sztuk, ze Szczerca 2 stada po 9 i 5 sztuk. Z tych sprzedano 74 sztuk, i płacono za wołu, mogącego wazyć 280 \mathcal{H} mięsa i 36 \mathcal{H} łoju, 57 zł. 50 c., a za wołu, mogącego wazyć 350 \mathcal{H} mięsa i 50 \mathcal{H} łoju, 82 zł. 50 c.

Lwów, 15. kwietnia. W handlu zbożowym trwa ciągle stagnacja i zupełne uspienie. Targi angielskie i francuskie są bez żadnego ożywienia. Na targu Wrocławskim obroty ograniczają się na potrzebę wewnętrzną konsumpcji.

Notowano zaś w Wrocławiu ceny następujące:

<i>Pszenica szlaska biała</i>	od 64 do 77 sr. szefel prus. wagi 85 \mathcal{H} ct.
„ „ <i>żółta</i>	od 63 do 74 „ — „
„ <i>biała galicyjska</i>	od 66 do 76 „ — „
„ <i>żółta galicyjska</i>	od 61 do 69 „ — „
<i>Żyto</i>	od 46 do 52 „ 84 „
<i>Jęczmień</i>	od 35 do 39 „ — „
<i>Owies</i>	od 25 do 26 „ — „
<i>Groch</i>	od 41 do 52 „ — „

Koniczyna czerwona mało już poszukiwaną, płacono ją po tal. 8 do 15, cietnar cłowy według gatunku.

Wetna zwolna lecz ciągle na cenę spada, zwłaszcza na targach austriackich. Prócz spadku cen na targach zagranicznych, wpływa w Austrii na niższenie ceny zmniejszające się ciągle azio na srebrze, które podobno wnet zupełnie zniknie, co nowy spadek cen wszelkich produktów galicyjskich spowodować musi.

Okowita ciągle zaniedbana, ceny nader niskie, pomimo tego, że większa część gorzelnii wcześniej zamknięta została. Zdaje się, iż w obecnym położeniu rzeczy produkcja okowity znacznie konsumpcję przenosi, w skutek czego wartość okowity ciągle się zmniejsza.

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 16. kwietnia. Dziennik *Oest. Ztg.* dowiaduje się, że rada państwa ma się zebrać w połowie przyszedłego miesiąca, o którym to czasie ma być również zwołany sejm siedmiogrodzki. Zdaje się, że do tego czasu załatwi już także rada stanu kilka projektów, a ustawa wyboreza dla Siedmiogrodu miała już wyjść z rady stanu.

Z widowni walki w **Królestwie Polskiem** donosi *Czas* wczorajszy, że wiadomość telegraficzna o walce pod Broszencinem i śmierci Cieszkowskiego sprawdziła się. Ta potyczka zaszła 10. kwietnia, a zginęło w niej oprócz Cieszkowskiego jeszcze czterech innych oficerów z oddziału powstańców. Tego samego dnia, t. j. 10. kwietnia, zaszła, jak donoszą dzienniki pruskie, potyczka pod Olszanką w pobliżu Suwałk w Augustowskiem, gdzie miało walczyć do 3000 powstańców.

Od granicy rosyjsko - polskiej donoszą pod dn. 10. b. m. do *Jener. Koresp.*: W lasach pod Józefowem stoi oddział powstańców, liczący około 400 ludzi, który w ostatniej potyczce pod Krasnobrodem miał stracić 70 ludzi. Wojska rosyjskie udały się do Zamościa i zład wysyłają liczne ruchome kolumny Kozaków. W Janowie stoi 2000 Rosyan z kilku działami. Powstańcy mają znajdować się w lasach Parazowskich naprzeciwko Cywkowa. Podróżni z Rosji przybywający opowiadają, że tam powołano już wszystkich urlopników i rekrutów. Cała armia rosyjska będzie stawiona na stopie wojennej. O prawdopodobieństwie wojny z Francją rozprawiają w całym kraju.

Otrzymany dziś *Dziennik Powss.* z 13go b. m. obwieszcza w następujący sposób wydanie manifestu z amnestją:

Jego ces. Wysokość Wielki Książę Namiestnik otrzymał w dniu wczorajszym z St. Petersburga następujący telegram:

Manifestem z dnia dzisiejszego udzielona dla Królestwa Polskiego zupełna amnestya, z wyjątkiem przestępstw prywatnych, oraz w szeregach wojska popełnionych, tym wszystkim, którzy złożyli broń do 1. (13.) maja roku bieżącego.

Instytucje nadane są zachowane w zupełności. Cesarz pozostawia Sobie ich rozwinięcie, zastosowane do potrzeb czasu i kraju, gdy przejdą przez próbę doświadczenia i w miarę ufnosci, jaką napotkają zamiary Monarsze. Ukaz tejże daty ogłasza takż samą amnestję dla prowincyi zachodnich.

(Podp.) *Gorczałow.*

Z tego obwieszczenia pokazuje się, że doniesienia telegraficzne podawały niedokładnie termin naznaczony do złożenia broni, gdyż rozciąga się on do 1. maja podług kalendarza greckiego, zatem właściwie do 13. maja. Tym sposobem zostawiono powstańcom miesiąc czasu do namysłu.

W stolicy *rosyjskiej* obiegają temi dniami pogłoska, że rząd zamiast rozszerzać fortyfikacje Kronsztadu, zamierza obwarować raczej Petersburg. Pokazało się z obliczenia znawców, że koszt nowych fortyfikacji pod Kronsztadem wyniosłyby 40 milionów rubli srebr., i dlatego zdecydowano się raczej ufortyfikować samą stolicę, co by nierównie mniej kosztowało. Wszakże rozumie się samo przez się, że to obwarowanie wymagałoby kilkuletniej pracy, a zatem jest to plan obliczony dopiero na przyszłość.

Ciekawą i ważną w razie sprawdzenia się wiadomość przynosi *Vaterland* z 15go z **Berlina**. Korespondent tego dziennika donosi, że w decydujących kołach miano powziąć myśl niezwłocznego zarzucenia dotychczasowej polityki Prus względem Danii, gdyż jest ona bańką dla Prus, i mogłaby na przyszłość nastąpić nieprzyjaciółom Prus pomyślną sposobność do przeprowadzenia swoich planów. Z tego powodu więc zastanawiano się już nad tem, czy nie lepiej byłoby jawnem uznaniem ostatnich koucesyj duńskich zjednać sobie w Danii wiernego sprzymierzeńca, niż dalszą opozycją przewlekać niemiłe rozdwojenie. Powodem do tego miała być wiadomość z Kopenhagi, że między mocarstwami zachodnimi toczą się układy względem tego, by koronie duńskiej zagwarantować po wieczne czasy posiadanie Szlezewiku.

O kwestyi tronu greckiego donosi *Jener. Kor.*, że pomiędzy księciem Chrystyanem, ojcem księcia Wilhelma, obranego przez greckie zgromadzenie narodowe, a dworem kr. bawarskim toczą się obecnie układy ustępne, których rezultat ma stanowić podstawę do układów między mocarstwami, które podpisały protokół z r. 1831.

Najświeższa poczta.

Kraków, 15. kwietnia. *Krak. Ztg.* donosi: Dziś zrana wywieziono ztąd do Ołomuńca 16 powstańców, którzy mają być internowani. Przedwczoraj został uwięziony i oddany sądowi wojskowemu pewien nieznajomy, który werbował żołnierza do powstania w Królestwie Polskiem.

Gazeta wiedeńska podaje następujące telegraficzne wiadomości: Lwów, 14. kwietnia: Według prywatnych doniesień od granicy polskiej, kozacy usiłovali znnowu przekroczyć granicę pod Starym Narolem, czemu jednak przeszkodził oddział huzarów austriackich i miał schwytać wielu kozaków. (Wiadomość tę prostujemy już w dzisiejszym dzienniku. Przyp. Red.) Rewolucyjny

